בפני נחתם אבל לא בפני נכתב סלקא

דעתך אמינא הואיל ולא גזר רבי יהודה

גזירה שמא יחזור דבר לקלקולו דלמא

אתי לאחלופי בקיום שמרות דעלמא בעד

אחד נמי לא גזר קא משמע לן אתמר נמי

אמר רב יהודה שנים שהביאו גם ממדינת

הים באנו למחלוקת רבי יהודה ורבגן רבה

בר בר חנה חלש עול לגביה רב יהודה

יורבה לשיולי ביה בעו מיניה ישנים

שהביאו גם ממדינת הים צריכין שיאמרו

בפנינו נכתב ובפנינו נחתם או אין צריכין

אמר להם אין צריכין מה אילו יאמרו בפנינו

גירשה מי לא מהימני אדהכי אתא ההוא

מז א מיי' פ"ז מהל' גירושין הלכה יד טו סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קמב סעיף יח יט:

הגהות הב"ח (א) תום' ד"ה במאי וכו' דכיון דחין גט וכו' מוכחה מילתה דהא דעד:

פסקי רי"ד

כשר אלמא קסבר שנים כשו אלמא קסבו שנים שהביאו גט ממדינת הים אין צריכין לומר בפני וכחר ורפוי וחחה פי׳ דוקא אם לא היו שניהן שלוחים בהבאתו אלא א׳ דאמר בפני נחתם אז הוא פסול דאע"ג דהימנוה ואמו בפני נווונם או זווא פסול דאע"ג דהימנוה רבנן כבי תרי כיון דלא . מסהיד ומי אכחירה אחי דעלמא ואף על גב דאחד אומר בפני נכתב כיון דלא הוה איהו שליח בגט כמאן דליתיה דמי ואין כאן עדות . אלא אחתימה בלחוד ואתי בע"א ומש"ה פסול אבל אם היו שניהם שלוחי׳ בהבאתו ששניהם אומרים כי הבעל נתנו לנו כשר שאע״פ שלא אמרו בפנינו [שכיון] שהם מעידים כי יסבירן הבעל נתנו להם אין צריך שום קיום שפי הבעל כק׳ עדים וכיון שהוא מסרו להם הרי הודה שהוא כשר ושוב אינו יכול לערער כדכתבי׳ לעיל בפ״ק (ה.) ולשמה לא חיישי׳ כדררא סיפא דקתני שנים אומרים בפנינו נכתב וא' אומר בפני נחתם פסול ור' יהודה מכשיר טעמא דאין הגט יוצא מתחת ידי שניהם [הא גט יוצא מתחת ידי שניהם] מכשרי רבנן א"ל אין וכי אין הגט יוצא מתחת ידי שניהם במאי פליגי מר סבר גזרינן טרפות (חולין דף נת.) גבי ולד טרפה י: . דילמא אתי לאיחלופי אלמא קסבר צריכין כו'. היינו סבר לא גזרינן פי' רבנן סברי כיון דחד הוא דמסהיד אחתימה אע"פ כרבה ז כדפירשנו: במאי פליגי. וא"ת ולימא דפליגי באיחלופי כמו שהוא שליח הגט דהימנוה ללשון ראשון ואומר ר"י דבשלמא רבנן כבי תרי כיון דלא מסהיד נמי אכתיבה אתי ללישנא קמא איכא למימר דטעמא דרבי יהודה משום דלא חייש לאיחלופי לאיחלופי בקיום שטרות דעלמא ור׳ יהודה סבר (6) כיון דאין גט יוצא אלא מתחת יד עד החתימה מוכחה מילתה יט משום דמסהדי נמי אכתיבה לא אתי לאחלופי בקיום שטרות דעלמא אבל ברישא דליכא אלא חד דעד חתיתה נאמן ביחידי לפי שהוא שליח הגט מדמלרכינן אכתיבה תרי משום דלא הוו שלוחים חבל להאי אכחיכה דחד כמאז אכוניבה דדה כמאן דליתיה דמי אי מכשרת להאי המעיד על החתימה לישנא דמוקי לה בגט יוצא מתחת יד כרי חרי מחני ששליח הגנז הוא אתי לאיחלופי בקיום אין כאן הוכחה כיון דעד המעיד על שטרות דעלמא. רבה בר בר חנה חלש על גביה רב בעו מיניה שנים שהביאו בט מחדינת הים צריכין לומר בפנינו נכתב ובפנינו נחתם או אין צריכין אמר להן אין צריכין ומה אילו יאמרו בפנינו גירשה מי לא מהימני פי׳ גם (קים) כשאומרים שהבעל נתנו להן לתתו לאשתו יהיו . נאמנים וכיון שהבעל נתנו להם להוליכו לאשתו פיו כק' עדים שהוא כתבו והחתימו ואין לך קיום גדול מזה ושוב אינו יכול

אלמא קסבר שנים שהביאו גם אין צריכין כו'. פי׳ נקונטרס דטעמא משום דאין עדים מלויין לקיימו ונראה דאפילו

למ"ד לפי שאין בקיאין לשמה איירי הכא דלאחר שלמדו בבי תרי דלח שכיח לח גזרינן שמח יחזור לקלקולו אבל מאן דסבר שנים עדים מצויין לקיימו. ואי קשיא כיון דסוף סוף שנים הן מה לי שניהם שהביאו גט לריכין ע"כ סבר לפי שאין בקיאין לשמה כרבה דלרבא כשר אלמא הסבר שנים שהביאו גם ממדינת אפילו לא אמר זה בפני נכתב וזה הים אין צריכין שיאמרו בפנינו נכתב ובפנינו נחתם אמר ליה יאביי אלא מעתה בפני נחתם כשר כיון שאומרים שהבעל שלחם דמה אילו יאמרו בפנינו גירשה סיפא דקתני שנים אומרים בפנינו נכתב וא"ת יולרבא נמיא דלמא בעלמא לריכין ואחד אומר בפני נחתם פסול ורבי יהודה והכא דכשר משום דחד מינייהו מסהיד מכשיר מעמא דאין הגמ יוצא מתחת ידי אכתיבה וחד אחתיתה ואין לומר שניהם הא גם יוצא מתחת ידי שניהם דכיון דלא מסהיד אכוליה מילתא לא מכשרי רבגן אמר ליה אאין וכי אין גם דייק דהא תנן אחד אומר בפני נכתב ושנים אומרים בפנינו נחתם יוצא מתחת ידי שניהם במאי פליגי מר כשר אלמא מהימן חד אע"ג דלא סבר גזרינן דַלמא יאתיא לאיחלופי בקיום מסהיד אלא אכתיבה לחודא ולא שמרות דעלמא בעד אחד ומר סבר אמרינן דלא דייק וי"ל דאם איתא גזרינן לישנא אחרינא אמרי לה אמר רב דלריכין בעלמא גם כאן לא היה שמואל בר יהודה אמר רבי יוחנן אפי' גם מועיל דכיון שאין כאן אלא אחד יוצא מתחת ידי שניהם פסול אלמא קסבר שמעיד על החתימה לבד אתי לאיחלופי שנים שהביאו גם ממדינת הים צריכין בקיום שטרות דעלמא אע"ג דאידך מעיד על הכתיבה מאחר דהאי שיאמרו בפנינו נכתב ובפנינו נחתם אמר דמסהיד אחתימה לא מסהיד אכתיבה ליה יאביי אלא מעתה סיפא דקתני שנים דרבה נמיב אית ליה טעמא דאיחלופי אומרים בפנינו נכתב ואחד אומר בפני נחתם דכיון דכבר תקנו בפני נכתב משום פסול ור' יהודה מכשיר אפילו גם יוצא לשמה תקנו נמי דלריך לומר משום מתחת ידי שניהם פסלי רבנן אמר ליה אין איחלופי כדפרישי׳ לעיל בפ״ק (דף ה.) ג במאי קא מיפלגי מר סבר סלפי שאין אע"פ שכיון שהם שנים אין לריכין בקיאין לשמה ומר סבר לפי ישאין עדים להעיד משום קיום אלא משום לשמה מצויין לקיימו לימא דרבה ורבא תנאי היא מ"מ כיון דלריך מיהא עדות משום לשמה יסברו העולם דעדות זה משום לא רבא מתרץ כלישנא קמא ורבה אמר קיום הוא ואתי יא לאיחלופי משום קיום לך דכולי עלמא בעינן לשמה והכא במאי שטרות דעלמהֹד: הא גם יוצא עסקינן ילאחר שלמדו ובגזירה שמא יחזור מתחת ידי שניהם מכשרי רבנן. הדבר לקלקולו קמיפלגי, דמר סבר גזרינן מדקדק כן לפי שרוצה לישאל וכי אין ומר סבר לא גזרינן וליפלוג נמי רבי יהודה גט יולא כו׳ במאי פליגיה דבגט יולא ברישא הא אתמר עלה אמר עולא חלוק מתחת ידי שניהם ניחא ליה דפליגי כמו שמפרש בלשון שני ובלשון שני היה רבי יהודה אף בראשונה מתיב רב איפכא וניחא ליה טפי דפליגי באין אושעיא לעולא רבי יהודה מכשיר בזו ולא גט יולא כו׳ כמו שמפרש כאן בלשון באחרת מאי לאו למעומי אחד אומר בפני ראשון וכעין סוגי' זו איכא באלו נכתב ואחד אומר בפני נחתם לא למעומי

> הכתיבה ישנו נמי שליח הגט": ומר סבר לפי שאין עדים מצויין

שניהם איכא למיחש לאיחלופי דהשתא

לקיימו. השתא הוה מני לאקשויי ולפלוג רבי יהודה ברישא: ררבה אמר לך דכולי עלמא כו'. הוא הדין דמני לשנויי דרבה כלישנא קמא' דלדידיה נמי בי תרי דמיימי גיטא אין לריכין יא משום יב דלא שכיחא יג כדאמרן בפ"ק (לעיל ה.) יד:

ובר סבר לא גזרינן. פי׳ בקונטרס דלא גזר רבי יהודה שמא יחזור דבר לקלקולו דבי תרי דמייתי גיטא מילתא דלא שכיחא ולא גזרו ביה רבנן ובחנם פירש כן דאפי׳ בחד נמי לא גזור דהא מסיק למעוטי בפני נחתם אבל לא בפני נכתב ומפרש טעמא משום איחלופי ולא קאמר טעמא שמא יחזור דבר לקלקולו והיינו טעמא דנראה לו לגמרא כיון דרבנן לא מפלגי וגזרו בין בחד בין בחרי לרבי יהודה נמי לא מיסחבר לחלק כיון דלא גזר בחרי הוא הדין בחד:

כשר. ואע"ג דלא כלום קאמרי דלחד אלרכוה למימר תרוייהו דלא ליחלפו בקיום שטרות דעלמא אפ״ה כשר דקסבר שנים שהביאו גט אין לריכין לומר כו' דטעמא משום שאין עדים מלויין לקיימו והרי

שלוחים מה לי אחד מהם הרי עדים מלויין לקיימו לא פלוג רבנן בין בא עם חבורת אנשים לבא יחידי דאיו מבחין ובודק באלה דלא מוכחא מלתא ואם באת להכשיר את זה יכשירו את זה אבל כששנים הביאוהו מלתא דמוכחא ולא שכיחא היא ולא אחמור בה רבנן: סיפא דקתני. פלוגתא דר' יהודה ורבנן על כרחיך בשאין הגט יולא מתחת ידי שניהם הוא דאי שניהם שלוחין מכשרי רבנן ואע"ג דאמירה דידהו לא כלום היא דהא שנים שהביאו גט אין לריכין לומר: במאי פליגי. הואיל ואחד מביאו והוא לא אמר כתיקון חכמים אמאי קמכשר ר' יהודה: מ"ק סבר. אף על פי שהגט יולא מתחת עד החתימה והשליח הימנוהו רבנן כתרי אפילו הכי כיון דלא אמר נמי בפני נכתב פסול גזירה דלמא אתי לאיחלופי כו': ורבי יהודה סבר. כיון דאלרכיניה תרי אחריני במקומו לאסהודי אכתיבה תו לא אתי לאיחלופי: צריכין. ואלו לא אמרו כתיקון חכמים דכיון דחד הוא דאסהיד אחתימה אתי לאיחלופי הואיל ואיהו לא אמר אכתיבה: סיפא דהתני. פלוגתה נימה דומיה דרישה דאפילו גט יולא מתחת ידי שניהם פסלי דהא לריכין לומר והני לא כלום קאמרי דאי גט יולא מתחת ידי עדי הכתיבה האי דחתימה לאו כלום הוא שאינו שלים בדבר ואי מתחת יד אחד מאלו ועד החתימה או שלשתו שלוחיו בו כיון דאחתימה חד הוא דאסהיד ואיהו לא אמר אכתיבה אתי לאיחלופי בעלמה: במהי פליגי. כלומר ר׳ יהודה אמאי אכשר: מנא קמא סבר לפי שחין בקיחין לשמה. הלכך שנים שהביאו גט לריכין לומר והני לא כלום אמרו כדאמרן: ורבי יהודה סבר לפי שאין מלויין לקיימו. הלכך שנים שהביאו גע אין לריכין לומר ולא איכפת לן: רבא מתרץ כלישנא קמא. דאין גט יולא מתחת ידי שניהם. דאי שנים הביאוהו דכולי עלמא כשר דאין לריכין ש לטעם לפי שאין עדים מלויין והכא כשהביאו א' אותו שהעיד על החתימה וטעמא דר׳ יהודה כדאמרן לעיל דכיון דאיכא תרי אחריני אכתיבה לא אתי לאיחלופי: ורבה. מוקי לה כלישנא בתרא ואמר לך הכא דמכשיר רבי יהודה לאו משום דשנים המביחין גט חין לריכין אלח

לאחר שלמדו עסקינן דלמאי ניחוש לה

אי לשמה הא איכא אי לקיימו הא איכא דשנים הם ורבנן דפסלי גזרי שמא יחזור דבר לקלקולו ורבי יהודה סבר לא גזרינן דתרי דמייתי גיטא לא שכיחא ולא גזרו בה רבנן: ולפלוג נמי רבי יהודה ברישה. באחד אומר בפני נכתב ואחד אומר בפני נחתם כיון דיולא מתחת ידי שניהם דלקיימו ליכא למיחש ולשמה נמי הא למדו ולקלקול לא חייש: לא למעוטי בפני נחסם אבל לא בפני נכחב. דחד הוא ופסולין משום גזירה דלמה חתי להיחלופי הוה: החמר נמי. כלישנה בתרא דרבי יוחנן דבגט יולא מתחת ידי שניהם מחלוקת:

חברא

מברא

אסי], ד) [לעיל ב:], ד) ושסן, ו) ושס ה.ן, נ) ס"א ורבנן וכ"ג הערוך, ה) לעיל ה., ע) בדפו"ר דטעס. המהרש"א ולרבה, יא) ל"ל ואתי לאחלופי בקיום. יעב"ן, יב) תיבת משוס נמחק. רש"ש,

מוסף רש"י לפי שאין ב לשמה. אין בני הים בני תורה יודעין שלריך לכתוב הגט לשם האשה, וקרא כתיב וכתב לה ספר כריתות, לה דהיינו לשמה, הלכך אומר השליח בפני נכתב ובפני נחתם וממילא שיילינן ליה אם נכתב לשמה והוא אומר אין (לעיל ב:). לפי שאין עדים מצויין לקיימו. אין שיירות תנויות משם לכאן שאם יבא הבעל ויערער לומר לא כתבתי, שיהו . עדים מלויין להכיר חתי העדים, והאמינוהו לשליח (שם). לאחר שלמדו.

מוסף תוספות

א. אמאי פשיטא לי׳ לתלמודא דשנים שהביאו גט א"צ שיאמר. תוס' הרל"ט. ב. דאמר לפי שאין בקיאין לשמה, נהי דקסבר דמעיקרא ודאי לא היו מתקנים חכמים בפני וריו מונקנים וזכנים בפני נכתב משום חשש דאיחלופי אי לאו משום לשמה וכו' מ"מ לאחר שתקנו לאומרו משום . לשמה, כי לא צריך נמי משום לשמה, כגון לאחר מדמכשרינן באחד אומר . בפ"נ ובאחד אומר בפני נחתם שהגט יוצא מתחת שנים שהביאוהו אין צריכין שיאמרו בפ״נ ובפ״נ. רשנ״ה. ה. כלומר מאי טעמא דר׳ יהודה לאי טעמא דר יהודה דמכשיר. ריטנ״ח. 1. דללישנא קמא משמע דהוה ניחא לי׳ טפי אי הוה כלישנא בתרא, אמר כלישנא בתרא, משמע וללישנא בתרא, משמע דהוה ניתא לי׳ טפי אי הוח אמר כלישנא קמא. תוכל׳ הל״ע. ד. דאמר לפי שאין בקיאין לשמה, מאניים בקיאין לשמה, ואנ״כ שהאחד אומר בפני וכחר והאחר אומר כפוי דעלמא. ח. ובשטרות טעמא דתהני שליחות טעמא דומוני שליחות להימוניה ביחידי כמו בגט. מוס' הלא"ע. 0. כמו עדי חתימה, וכיון דְההוא דמעיד . אחתימה לא מעיד אכתיבה א. לומר בפ"נ ובפ"נ. רשנ״ח. דמשום לעכית, דמשום לשמה. ליכא כיון דהוי אחר שלמדו, ולא גזרי נמי בהא שמא יחזור דבר לקלקולו. שיטות קדמונים. יב. דתרי שיטות קדמוניס. 'ב. דחרי דמייתו גיטא, מילתא. שיטות קדמוניס. 'ג. ולא גזרו בה רבנן. רשכ״6. T. אלא דלארווחא למתנ״ לרבה קאמר. ועוד נ"ל דכיון דרבה אוקי מתני' דפ"ק משום שאין בקיאין לשמה, כל היכא דמצי לאוקומי כולה מתני' בהכין, מחזר ומוקי. רשכ"ח.